

Sygn. akt IX Ca 259/19 (upr.)

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2019r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Wieczorkiewicz
-----------------	-----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2019r. w Olsztynie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa G. C. wspólnika P.U. H (...) s.c. w T., A. Z. wspólnika P.U. H (...) s.c. w T., A. G. wspólnika P.U. H (...) s.c. w T.

przeciwko J. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 13 listopada 2018 r., sygn. akt X C 2600/18,

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 2.484,83,-zł (dwa tysiące czterysta osiemdziesiąt cztery i 83/100) z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie wynikających z art. 481 § 2 kc od dnia 22 maja 2018r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie oraz zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 1.012,-zł (jeden tysiąc dwanaście) tytułem kosztów procesu, nadając wyrokowi w części zasądzającej świadczenia rygor natychmiastowej wykonalności;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 563,-zł (pięćset sześćdziesiąt trzy) tytułem kosztów procesu za II instancję.

Mirosław Wieczorkiewicz

Sygn. akt IX Ca 259/19 (upr.)

UZASADNIENIE

Powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanej kwoty 5.075,54 złotych wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 22 maja 2018r. do dnia zapłaty oraz domagali się zasądzenia od pozwanego kosztów procesu, według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że w dniu 29 września 2017r. na podstawie umowy cesji nabyli wierzytelność przysługującą wierzycielowi pierwotnemu (...) spółce z o.o. z tytułu niespłaconej przez pozwaną pożyczki gotówkowej, zaciągniętej w dniu 28 września 2017r.

Pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie pomimo prawidłowego zawiadomienia o rozprawie.

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem zaocznym z dnia 13 listopada 2018r. oddalił powództwo.

Sąd I instancji uznał, że powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zdaniem tego Sądu powód nie wykazał, aby przysługiwało mu roszczenie dochodzone pozwem, ponieważ nie wykazał legitymacji do dochodzenia przedmiotowego roszczenia.

W ocenie Sądu I instancji powód nie udowodnił, aby przysługiwało mu roszczenie dochodzone pozwem, gdyż nie wykazał, aby rzeczywiście doszło do przelewu wierzytelności na jego rzecz.

W tym zakresie Sąd I instancji wskazał, że powód dołączył umowę przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017r. Z treści tego dokumentu wynika, iż stronami tej umowy byli: spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. – jako cedent oraz A. Z., A. G. i G. C. prowadzący działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod firmą (...), A. G., (...) s.c. w T. – jako cesjonariusze. W tej umowie wskazano, że cedent przenosi na rzecz cesjonariusza przysługująca mu wierzytelność wobec pozwanej.

W tej sytuacji Sąd Rejonowy uznał, że z treści umowy nie wynika przez kogo została ona podpisana, gdyż znajdują się na niej nieczytelne i niepełne, ponadto obejmują jedynie nazwiska i pierwsze litery imion, podpisy osób.

Zdaniem Sądu I instancji, w tych okolicznościach sprawy:

- nie wiadomo, czy osoby których ograniczone podpisy znajdują się na umowie, były uprawnione do występowania w imieniu stron umowy
- nie wiadomo, czy mają one w ogóle jakikolwiek związek ze stronami umowy,
- nie sposób przesądzić, czy skuteczna jest umowa przelewu wierzytelności na podstawie przedłożonej umowy.

Sąd Rejonowy zauważył, że powód przedstawił co prawda przedstawił umowę pożyczki łączącą (...) spółkę z o.o. a pozwanym, ale przedłożenie tej umowy w żadnej mierze nie świadczy o przejściu dochodzonej w niniejszej sprawie wierzytelności na powodów.

Według Sądu I instancji nie sposób zweryfikować autentyczności oraz umocowania osób składających podpis pod przedmiotową umową. Nie dołączono bowiem żadnych pełnomocnictw wskazujących na uprawnienie do działania w imieniu pożyczkodawcy, a jedynie niepoświadczone za zgodność z oryginałem kopie takich pełnomocnictw, podpisane w dodatku nieczytelnymi podpisami, co jest sprzeczne z wymogami określonymi w art. 1128 § 1 i art. 129 § 2 kpc.

Sąd I instancji podkreślił, że dołączonych przez stronę powodową do pisma z dnia 8 maja 2018r. załączników nie sposób uznać za odpisy dokumentów, a w konsekwencji za dokumenty prywatne w świetle art. 245 kpc, ponieważ stanowią one wyłącznie kserokopie dokumentów, ale dokumentami nie są.

W tym kontekście Sąd Rejonowy podkreślił, że nie można również uznać kserokopii dokumentu za inne środki dowodowe w rozumieniu art. 308 kpc, dlatego przedłożone przez powoda niepoświadczone za zgodność z oryginałem przez uprawnione do tego osoby, pełnomocnictwa, nie mogą stanowić podstawy ustaleń faktycznych w sprawie niniejszej.

Sąd Rejonowy również zauważył, że w umowie pożyczki zostało wskazane, iż pożyczkodawca działa za pośrednictwem (...) spółki z o.o. z siedzibą w T., jednak nie została dołączona żadna umowa pośrednictwa, na podstawie której można by było zrekonstruować strony umowy i rzeczywiste uprawnienie do działania spółki (...) w imieniu pożyczkodawcy spółki z o.o. (...).

W tych warunkach Sąd I instancji uznał, że wobec niewykazania przejścia wierzytelności na powodów od spółki (...), bez znaczenia pozostają kolejne umowy cesji, dołączone do akt sprawy na k. 28 i 30.

W konsekwencji Sąd Rejonowy przyjął, że powód nie wykazał, iż przysługuje mu względem pozwanej dochodzona pozwem wierzytelność, dlatego powództwo zostało oddalone.

Apelację od tego wyroku złożył powód, który zaskarżył orzeczenie w całości.

Powód zarzucił zaskarżonemu wyrokowi:

I. naruszenie przepisów prawa procesowego, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 339 § 2 kpc poprzez uznanie, iż twierdzenia powodów budzą uzasadnione wątpliwości w zakresie dochodzonego roszczenia pomimo faktu, iż powodowie wykazali zawarcie z pozwaną umowy pożyczki na określonej w jej treści warunkach, przedstawiając tym samym wszystkie możliwe dowody na poparcie żądań, jak również rzetelnie wykazali zasadność żądania, co wobec bezczynności pozwanej, winno skutkować zasądzeniem na rzecz Powodów dochodzonej należności w całości;

2. art. 232 kpc w związku z art. 6 kc poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji nieuzasadnione przyjęcie, że umowa przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017 roku jest umową nieważną, podczas gdy powodów wiąże z instytucją pożyczkową, która udzieliła pozwanej umowy pożyczki gotówkowej, tj. spółką (...) sp. z o. o. z siedzibą w T., Generalna umowa przelewu wierzytelności oraz umowa przelewu wierzytelności, które po stronie w/w spółki zostały zawarte przez pełnomocnika ustanowionego Uchwałą Zgromadzenia Wspólników, jak również powodowie nigdy nie byli wzywani przez Sąd I instancji do wykazania umocowania dla Pani A. S., która reprezentowała spółkę (...) sp. z o. o. z siedzibą w T., zawierając w jej imieniu umowę przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017 roku, jak również dla Pani E. F., która reprezentowała z kolei Powodów;

3. art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na zupełnym pominięciu dla oceny zasadności i wysokości prowizji stanowiącej koszt pożyczki faktu, iż jej wysokość odpowiada przepisom powszechnie obowiązującym prawa, a w konsekwencji błędnym przyjęciu, że:

a. powodowie nie wykazali faktu zawarcia umowy pożyczki gotówkowej z pozwaną, a następnie skutecznego przelewu wierzytelności z jej tytułu na rzecz Powodów, podczas gdy przedłożyli w tym zakresie wraz z pozwem całość dokumentacji świadczącej w pełni o tym, że strony łączył ważny i prawnie skuteczny stosunek zobowiązaniowy w postaci umowy pożyczki gotówkowej, umowy przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017 roku, umowy przeniesienia prawa majątkowego z dnia 2 października 2017 roku, umowy powierniczego przelewu wierzytelności z dnia 20 marca 2018 roku;

b. powodowie nie przedstawili wraz z pozwem dokumentu pełnomocnictwa potwierdzającego umocowanie Pani E. F. do zawarcia umowy przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017 roku, jak również dokumentu pełnomocnictwa potwierdzającego umocowanie Pani A. S. do zawarcia umowy przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017 roku, podczas gdy na gruncie toczącego się postępowania Sąd I instancji nigdy nie wzywał Powodów do przedłożenia tych dokumentów;

II. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 103 § 1 kc poprzez błędnie niezastosowanie tego przepisu, nawet przy błędnym założeniu, że powodowie nie przedstawili wraz z pozwem dokumentów potwierdzających umocowanie pełnomocników przy zawieraniu kolejnych umów przelewu wierzytelności, podczas gdy w istocie poprzez dokonanie każdego kolejnego przelewu, a wreszcie poprzez złożenie niniejszego powództwa doszło do dorozumianego potwierdzenia umowy przez mocodawców, w imieniu których działał falsus procurator.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty powodowie wnieśli o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kwoty 5.075,54 złotych wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie

uregulowanych w art. 481 § 2¹ kc, tj. sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

2. zasądzenie na rzecz powodów od pozwanej kosztów postępowania przed Sądem I oraz II instancji w tym kosztów zastępstwa procesowego przez radcę prawnego według norm prawem przepisanych,

Jednocześnie na podstawie art. 368 § 1 pkt 4 w zw. z art. 382 kpc powodowie wnieśli o dopuszczenie dowodu z:

a) pełnomocnictwa spółki (...) spółki z o.o. z dnia 28 kwietnia 2017 roku udzielonego spółce (...) Sp. z o.o. do zawierania w jej imieniu i na jej rzecz umów pożyczek gotówkowych;

b) uchwały nr 1 z dnia 27 kwietnia 2017 roku Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) spółki z o. o. z siedzibą w T. w przedmiocie udzielenia pełnomocnictwa Pani A. S. do reprezentowania Spółki w sprawach pomiędzy Spółką, a członkiem Zarządu w przedmiocie zawierania umów przelewu wierzytelności, wraz z pełnomocnictwem z dnia 28 kwietnia 2017 roku udzielonego Pani A. S.;

c) uchwały nr 2 z dnia 5 kwietnia 2017 roku Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) Sp. z o. o. w przedmiocie udzielenia pełnomocnictwa Panu K. B. do reprezentowania Spółki w sprawach pomiędzy Spółką, a członkiem Zarządu,

d) generalnej umowa przelewu wierzytelności z dnia 28 kwietnia 2017 roku;

e) pełnomocnictwa powodów z dnia 30 marca 2016 roku udzielonego Pani E. F. do zawierania umów przelewu wierzytelności w imieniu powodów,

na okoliczność, że:

-umowa pożyczki gotówkowej zawarta przez pozwaną, umowy przelewu wierzytelności wynikające z przedmiotowej umowy pożyczki gotówkowej zostały w świetle prawa skutecznie zawarte;

-Pani E. F. była prawidłowo umocowana do reprezentowania powodów w przedmiocie zawarcia umowy przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017 roku;

-Pani A. S. była prawidłowo umocowana do reprezentowania w przedmiocie zawarcia umowy przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017 roku,

-zawarta umowa przelewu wierzytelności z dnia 29 września 2017 roku jest umową ważną w świetle powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowa zasadna.

Nie negując prawidłowości przeprowadzonego postępowania dowodowego i przytoczonych - w niezbędnym zakresie - ustaleń, Sąd Okręgowy uznaje, że z powyższych ustaleń Sąd pierwszej instancji wyprowadził błędny wniosek jakoby powodom nie przysługiwało w warunkach niniejszej sprawy świadczenie wynikające z nabycia wierzytelności, która dotyczy zwrotu przez pozwaną sumy pożyczki wynikającej z umowy zawartej z pierwotnym wierzycielem.

Sąd odwoławczy uznając za zasadne żądanie zwrotu pożyczki udzielonej pozwanej w wysokości 3.000,-zł, uwzględnił dokonaną przez pozwaną spłatę rat pożyczki w kwocie 515,17,-zł.

Pozostała należność związana z tą pożyczką w kwocie 2.843,-zł nie jest zasadna, w tym przede wszystkim koszty około pożyczkowe w wysokości 2.250,-zł nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ są to koszty zawyżone i nie były

indywidualnie uzgodnione z konsumentem. Postanowienia umowy w tym zakresie stanowią klauzule abuzywne, a tym samym nie wiążą strony pozwanej.

Żądanie prowizji w kwocie aż 2.250,-zł, w konfrontacji do sumy udzielonej pożyczki 3.000,-zł, stanowi obejście prawa w zakresie możliwości żądania zbyt wysokich odsetek, ponad maksymalne, dlatego postanowienia umowy nakładające na pozwaną obowiązek zapłaty prowizji zostały uznane za zmierzające do obejścia przepisów prawa o odsetkach maksymalnych.

Zgodnie z art. 359 kc, jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktów procentowych (§ 2). Maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (§ 21).

Aktualnie stopa referencyjna NBP wynosi 1,5%, a tym samym maksymalne odsetki ustawowe wynoszą 10% w stosunku rocznym (1,5% + 3,5 x 2).

W tym miejscu Sąd Okręgowy pragnie wyjaśnić, że - wbrew nieprecyzyjnym zapisom umowy i twierdzeniom apelacji - tylko kwota 3.000,-zł stanowiła przedmiot pożyczki. Kwota 5.250,-zł - nazwana w umowie „całkowitą kwotą pożyczki” - nie mogła stanowić pożyczki w rozumieniu przepisu art. 720 § 1 kc, ponieważ nigdy nie doszło do skutecznego zobowiązania się przez powoda do przeniesienia własności tej kwoty pieniędzy na stronę pozwaną, jako pożyczkobiorcy. Odmienny zapis w umowie (§ 1 pkt 1, k. 20), że jest to pożyczka nie odpowiada naturze zobowiązania oraz realnym czynnościom, jakie strony dokonywały. Z tych przyczyn znaczna część należności z sumy 5.250,-zł jest opłatą, do której uiszczenia zobowiązała się pozwana w związku z zawarciem umowy pożyczki. Należy wyraźnie podkreślić, że pożyczką jest tylko kwota 3.000,-zł. Reszta to koszty pożyczki i tylko tak należy je traktować.

W ocenie Sądu Okręgowego, zestawienie obok siebie powyższych wartości może wprowadzać w błąd konsumenta, co do rzeczywistej wielkości oferowanej mu kwoty pieniężnej.

Niewątpliwie motywem dla tego typu działania, jest chęć osiągnięcia wyższego zysku, aniżeli wynikający z pobrania odsetek, nawet tych maksymalnych.

Zgodnie z przepisem art. 385¹ § 1 kpc, postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Rozpatrując przewidziane w treści powyższej regulacji przesłanki uznania zapisów umowy łączącej strony za klauzule niedozwolone, należało dojść do wniosku, że umowa pożyczki z dnia 28 września 2017r. została zawarta przez poprzednika powoda w ramach prowadzonej działalności gospodarczej z pozwanym, jako konsumentem w rozumieniu art. 22¹ kc.

Posiadanie przez pozwaną przymiotu konsumenta w niniejszej sprawie, nie było zresztą kwestionowane przez powodową spółkę na żadnym etapie postępowania.

Jeśli chodzi o drugą z przesłanek wymienionych w dyspozycji omawianego przepisu, to ustawodawca nie określił, co oznacza zawarte w treści art. 385¹ § 1 zd. 2 kc sformułowanie „główne świadczenia stron”.

Pojęcie to należy jednak rozumieć wąsko i odnieść do essentialia negotii umowy, a więc takich jej elementów konstrukcyjnych, bez których uzgodnienia nie doszłoby do zawarcia umowy pożyczki. Innymi słowy chodzi o klauzule regulujące świadczenia typowe dla danego stosunku prawnego, stanowiące te jego elementy, które konstytuują istotę danego porozumienia.

Zgodnie z przepisem art. 720 § 1 kc, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko, co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Nie ulega wątpliwości, że zapisy umowy nakładające na pożyczkobiorcę obowiązek zapłaty ww. opłat, nie zostały z pozwaną indywidualnie uzgodnione.

Przesłanka braku indywidualnego uzgodnienia została przez ustawodawcę bliżej określona w zapisie art. 385¹ § 3 kc, który nakazuje uznać za nieuzgodnione indywidualnie te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu.

W piśmiennictwie przyjmuje się, że nie są postanowieniami indywidualnie uzgodnionymi klauzule sporządzone z wyprzedzeniem, w sytuacji, gdy konsument nie miał wpływu na ich treść, nawet, jeżeli są one zawarte we wzorcu. Przy czym wiedza kontrahenta o istnieniu klauzul nienegocjowanych, czy też możliwość zapoznania się z nimi przed zawarciem umowy i nawet zrozumienie ich treści nie stanowi okoliczności wyłączającej uznanie tych klauzul za narzucone, kryterium istotnym jest tu, bowiem możliwość wpływania, oddziaływania na kształtowanie ich treści.

W konsekwencji postanowieniami indywidualnie uzgodnionymi będą tylko takie, które były w sposób rzeczywisty negocjowane lub włączone do umowy wskutek propozycji zgłoszonej przez samego konsumenta (por. A. Rzetecka - Gil, Kodeks cywilny. Komentarz do art. 385 (1). Zobowiązania część ogólna, Lex 2011).

Za indywidualnie uzgodnione nie można przy tym uznać takich postanowień umowy, gdzie konsument dokonał wyboru jednej z kilku możliwości przedstawionych przez przedsiębiorcę.

Dla oceny umowy stron w kontekście przesłanek przepisów art. 58 § 2 kc i art. 385¹ kc miarodajne jest również porównanie wartości świadczenia, które ze względu na wysokość ustalonej prowizji powód zamierzał uzyskać ze świadczeniem, jakie pozwana uzyskała w wyniku jej zawarcia.

W realiach przedmiotowej sprawy wynika bez wątpliwości, że zapisy umowy przewidujące obowiązek zapłaty wynagrodzenia prowizyjnego w wysokości w wysokości prawie 70% udzielonej kwoty pożyczki (3.000,-zł do 2.250,-zł) nie były indywidualnie uzgodnione z pozwanym.

Przedmiotowe opłaty zostały określone we wzorcu umowy, przedłożonym stronie pozwanej do podpisu. Żaden punkt umowy łączącej strony nie wyjaśnia, w jaki sposób zostało obliczone wynagrodzenie prowizyjne. Treść umowy wskazuje natomiast, że wysokość wynagrodzenia prowizyjnego została ustalona w sposób automatyczny, niezajdujący odniesienia do kwoty udzielonej pożyczki.

Warto przy tym zauważyć, że - stosownie do art. 385¹ § 4 kc - ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje.

Zatem to na stronie powodowej spoczywał ciężar wykazania, że omawiane postanowienia umowy zostały uzgodnione w sposób indywidualny ze stroną pozwaną.

W ocenie Sądu Okręgowego, powód nie sprostał powyższemu obowiązkowi.

Kolejnym warunkiem uznania za abuzywne danego postanowienia umownego w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc jest kształtowanie przez sporne postanowienie umowne praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, przy czym na skutek tej sprzeczności musi dojść do rażącego naruszenia jego interesów. W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się, iż istotą dobrego obyczaju jest szeroko rozumiany szacunek do drugiego człowieka, sprzeczne z dobrymi obyczajami będą, więc takie działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezinformacji, wykorzystania naiwności lub niewiedzy klienta. Z kolei termin „interesy” konsumenta proponuje się rozumieć szeroko, nie tylko, jako interes ekonomiczny (na co wskazuje dodatkowo forma liczby mnogiej), ale również przy uwzględnieniu

aspektu zdrowia konsumenta i jego bliskich oraz dyskomfortu konsumenta, spowodowanego takimi czynnikami, jak strata czasu, dezorganizacja życia, niewygodna, nierzetelne traktowanie, przykrości, naruszenie prywatności, doznanie zawodu, itd.

Zdaniem Sądu II instancji, nałożenie na pozwaną opłat w łącznej wysokości sięgającej 67,50% kwoty przekazanego kapitału, jest rażącym naruszeniem dobrych obyczajów, rzetelności kupieckiej i uczciwości.

W tym zakresie należy podkreślić, że skutkiem uznania klauzuli za abuzywną nie może być jej częściowa bezskuteczność ani „miarkowanie” abuzywności. Brak mocy wiążącej dotyczy w całości klauzuli niedozwolonej, nie jest więc dopuszczalne uznanie, że jest ona skuteczna w zakresie, w jakim nie naruszałyby kryterium określonego w przepisie art. 385¹ § 1 kc. W szczególności wnioski o częściowej bezskuteczności postanowień uznanych za abuzywne nie wypływa z art. 385¹ § 2 kc. Przepis ten przewiduje jedynie, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Prawidłowa wykładnia powołanego przepisu prowadzi do wyeliminowania całej klauzuli, a nie ograniczeniu zakresu jej obowiązywania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 lipca 2018r., V ACa 542/17, LEX nr 2531759).

Trzeba podkreślić, że sąd krajowy jest zobowiązany do zbadania z urzędu, czy dane warunki umowy wchodzące w zakres stosowania dyrektywy 93/13 z dnia 5 kwietnia 1993r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich mają nieuczciwy charakter, a także do tego, aby dokonawszy takiego badania, zniwelować brak równowagi między konsumentem a przedsiębiorcą, o ile sąd ów posiada niezbędne ku temu informacje dotyczące stanu prawnego i faktycznego (zob. podobnie wyroki: z dnia 21 kwietnia 2016r., R. i R., C#377/14, EU: C:2016:283, pkt 52 i przytoczone tam orzecznictwo; z dnia 21 grudnia 2016r., G. N. i in., C#154/15, C#307/15 i C#308/15, EU: C:2016:980, pkt 58).

Ma to istotne znaczenie w kontekście ostatniego wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 13 września 2018r. w sprawie C – 176/17 (...) S.A. w B. przeciwko M. W..

W związku z tym te postanowienie umowy w zakresie bardzo wysokiej prowizji nie są dla strony pozwanej wiążące, a strony związane są umową w pozostałym zakresie (art. 385¹ § 1 i § 2 kc).

Sąd Okręgowy pragnie wyjaśnić, że w przypadku cesji wierzytelności, warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006r., V CSK 187/06, Legalis numer 75688).

W tych warunkach wszelkie skutki zawarcia umowy z klauzulami abuzywnymi obciąża również obecnego wierzyciela.

Sąd odwoławczy nie zasądził odsetek za cały czas trwania umowy, ponieważ zmieniły się składniki, od których było naliczane to świadczenie uboczne, a Sąd II instancji nie miał danych do weryfikacji sposobu wyliczenia tego świadczenia.

Wbrew twierdzeniom apelacji - sama bierność strony pozwanej, nie zwalnia powoda z dowodzenia.

Sąd jest zobligowany do uznania twierdzeń powoda przy bezczynności pozwanego jedynie w przypadku braku wątpliwości, co do zasadności pozwu.

W art. 339 § 2 kpc nie chodzi o prawne domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda. W omawianym przypadku sąd ocenia, czy okoliczności podane w pozwie nie budzą uzasadnionych wątpliwości albo nie zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Wprowadzone przez przepis art. 339 § 2 kpc swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy nie zwalnia powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę

wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego. Stanowisko takie nie budzi wątpliwości w nauce prawa, znalazło także wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 września 1967r., III CRN 175/97, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 142; z dnia 31 marca 1999r., I CKU 176/97, Prok.i Pr.-wkł. 1999/9/30).

Zatem brak dowodów dla przytoczenia faktów, uniemożliwił ich weryfikację pod kątem słuszności z przepisami prawa materialnego. Inaczej mówiąc, nie było możliwe zastosowanie art. 339 § 2 kpc, jeżeli nie przedstawiono żadnych dowodów, które nie budziłyby wątpliwości Sądu.

Pozwana otrzymała od powodów kwotę 3.000,-zł, dlatego Sąd II instancji przyjął, że pozwana jest obowiązana do zwrotu powyższej kwoty, po potrąceniu spłaconej części pożyczki, czyli kwotę 2.484,83,-zł z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie wynikających z ar. 481 § 2 kc.

Zmiana rozstrzygnięcia co do roszczenia głównego i wygranie sprawy w części wymagała zmiany orzeczenia o kosztach procesu za I i II instancję na podstawie art. 100 kpc, mając na względzie, że powodowie wygrali w 49% sprawę w obu instancjach.

Mirosław Wieczorkiewicz